

Antoinette Mezher tillbaka i Wendelas restaurang

AV SVEN ERIK RÖNNBY

När Wendelas Hus invigdes i maj 1998 var Antoinette Mezher redan igång med sin restaurangverksamhet i huset. Våra ursprungliga planer på ett enklare sommarkafé hade fått ge vika för den ekonomiska verkligheten. Det krävdes ordentliga inkomster för att driva det gamla huset och för att betala de räntor och amorteringar som föreningen dragit på sig. Antoinette kom som en räddande ängel, bekostade alla restauranginventarier och satte genast igång en fullskalig restaurangverksamhet. Efter tio år behövde hon vila sig men är nu tillbaka med stor entusiasm. Vi bad Sven Erik Rönnby göra en intervju inför nystarten inte bara med Antoinette utan också med vår nye köksmästare (sid. 10).

Strömning och kardemummabullar blir viktiga inslag i läckerheterna som serveras i Wendelas hus från april 2010. Så blir det när Antoinette Mezher efter några års bortovaro återkommer som ansvarig värdinna.

- Det känns mest som jag haft semester härifrån, säger Antoinette och ser sig omkring, när vi pratas vid några dagar före nypremiären. Miljön i lokalerna har fått en översyn. Nystrukna blåvitrutiga dukar och dynor finns på bord och stolar. Golven är slipade så granträådringen framträder igen, salladskylan är ny. Bland annat.

- Jag kommer att satsa på kulturen, fortsätter Antoinette, Wendela Hebbes hus är ju först och främst ett

Antoinette Mezher framför bokhyllan i museibutiken.

man får leta efter på andra ställen i Södertälje.

Kardemummabullar är såvitt en fåkunnig skribent vet antagligen också en nordisk specialitet. Men intresset för dessa bullar hör istället ihop med att Wendelas hus kommer att satsa mer även på kafé- rörelse i fortsättningen. Antoinette tillhör inte de människor som kan hårda ut sysslösa. Alltså har hon och yngre system Amal arbetat helhjärtat på bagarstugan uppe på Torekällberget under "semestern" de senaste åren. Amal gillar att experimentera fram nya roliga smaker på sina bakverk. Utan all tvekan är kardemummabullarna den största succén. Få människor går ifrån ett kaffebord utan att prisa dessa trumfess.

Så i fortsättningen blir det ett intimt samarbete mellan Amal på berget och Antoinette vid kanalen när det gäller både bullar och annat kaffebröd. Samt givetvis även södertäljekringlor.

Antoinette Mezher växte upp i Avin- och poesistaden Zahle. Inte konstigt då att en av hennes mer okända färdigheter är att själv skriva dikter. Massor av dikter. Zahle ligger vid den världsberömda Bekaadalen i Libanons inland. Libanon kallades förr, som många äldre minns, för mellanösterns Schweiz. Det var innan inbördeskriget spred sig i det dittills fridfulla området. Det var ett välmående land där människor av olika härstamningar och konfessioner levde i respekt för varandra.

Snötäckta berg kransar den bördiga och mycket soliga Bekaadalen, och höjden över havet gör att även vintrarna kan vara stränga. Det lyser i Antoinettes ögon när hon berättar om hur familjens hus låg som i en trappa i en sluttning i stadens mitt. Grannhusets tak blev hennes tryggaste lekplats. Språket hon pratade som ung var arabiska, med libanesisk dialekt. Åtta syskon var de, varav sex fortfarande lever.

Det fanns också massor av andra släktingar att leka med i omgivningen. Speciella minnen finns från floden som rann mitt igenom stan, eller när barnen besökte de framväljande källorna längre upp i bergen. Där kunde hon klappa lammen ute på ängarna. Även om den blivande fru Mezher arbetade som sekreterare på ett advokatkontor ett tag, hade nog en hemmafruroll i Beirut varit som gjutenför henne i framtiden. Mezhers bodde med härlig utsikt över Medelhavet och hamnen. Men så i mitten av 1970-talet dök tankar-

na på Europa och Sverige upp för Antoinette och hennes man George.

Antoinette är maronitiskt kristen. Maroniterna kom till redan omkring år 400 efter Jesu födelse, och är den äldsta av de österländska kyrkorna. Den lyder under en egen patriark. Till skillnad mot de ortodoxa kyrkorna, varav flera stycken finns i Södertälje, kom det aldrig till en brytning med påvekyrkan i Rom. Maroniterna är alltså unionerade med den romersk-katolska kyrkan. Församlingarna var i perioder under många århundraden undanträngda högt upp i de libanesiska bergen. Mezhers har gott om släktingar kvar i Bekaadalen. Men Antoinette har inte varit där på mycket länge, och längtar inte dit heller i någon högre grad. Däremot är Rom ett drömresemål.

I 1975 anlände paret Mezher till Sverige, medförande en elvamånaders baby, Elias. Fick så småningom en son till, Simon. Antoinette utbildade sig till förskollärare, blev därefter hemspråklärare, och övergick slutligen till restaurangbranschen genom att starta en salladsbar. I slutet av 1990-talet kom hon första gången till Wendelas hus. Men lämnade huset igen 2006, utbränd, med krånglande rygg och knä. Operation blev nödvändig.

Jag jobbade i snitt 15 timmar om dygnet och hade inget annat än restaurangen framför ögonen, till och med när jag skulle sova, ryser

Ramona Isikly, bördig från Litauen, är en av flickorna i serveringen. Här är hon fotograferad i husets stora rum med nyslipade golv, nymålade väggar och lagat tak. I bakgrunden Mollie Faustmans originalillustrationer till Wendela Hebbes sagobok I skogen och till höger om fönstret A.J. Salmsons litografi av Wendela Hebbe 39 år gammal 1847.

Antoinette idag. Den situationen ska jag inte sätta mig i en gång till, säger blombackafrun. Nu ska jag se till att jag har tillräckligt med folk som jobbar åt mig istället, säger hon. Och kastar ett öga ut genom fönstret – kanske kan man göra uteserveringen lite hemtrevligare genom att ordna avskärmningar med växter?

Prisvärda köttbullar, strömming och hemgjorda bakverk från Berget i all ära – men vad gillar matmammans Antoinette själv att äta och dricka? Jo, grillad kyckling med råstekt potatis, crème fraiche med vitlök, och ett glas libanesiskt rödvin. Det är den stora favoriten. Kanske blir det en stående rätt på nya fräscha Wendelas restaurang?